

Asia: VN/29848/2024

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tupakkalain muuttamisesta (nikotiinipussit)

Lausunnonantajan lausunto

Kommenttinne sallittuja makuja koskevaan sääntelyyn

Strengbergs Habit Factory Ab Oy on tällä hetkellä ainoa suomalainen Suomessa nikotiinipusseja valmistava yritys. Päätös tuotantolaitoksen perustamisesta Suomeen tehtiin pian sen jälkeen, kun nikotiinipussien myynti tuli Suomessa sallituksi. Tämä on uusi teollisuudenala Suomessa, joka tulee kasvamaan ja työllistämään, mikäli toiminnalle on edellytykset myös tulevaisuudessa. Mikäli Suomessa olisi ollut merkittävää nuuskan valmistusta vuonna 1995 kun nuuskan myynti tuli Suomessa laittomaksi, voidaan arvioida, että Suomi olisi voinut seurata Ruotsin tapaa jatkaa nuuskan laillista myyntiä poikkeusluvalla. Samankaltainen tilanne on nyt käsillä. Alalle on syntynyt uusia yrityksiä ja teollisuutta. Käsityksemme mukaan toimialalle olisi tulossa myös lisää toimijoita, mikäli toimintaedellytyksiä esimerkiksi makujen suhteen ei rajoiteta liikaa.

Hallituksen tavoite kieltää erityisesti nuoria ja lapsia houkuttelevat maut voidaan saavuttaa myös sallimalla suurempi määrä makuja, eikä pelkästään tupakka, minttu ja mentoli. Lisäksi tavoitteena on, että nikotiinipussit olisivat vaihtoehto nuuskalle. Tämän vuoksi makujen liiallinen rajoittaminen ei välttämättä ole tarkoituksenmukainen toimenpide esimerkiksi nuuskan laittoman tuonnin ja sen käytön vähentämiseksi. Makujen liiallinen rajoittaminen lisännee myös nikotiinipussien laitonta tuontia Suomeen.

Hallituksen esityksessä HE 38/2024 vp mainitaan, että ”Eräänä vaihtoehtona esityksessä ehdotetulle sääntelylle olisi ollut myös se, että savuttomista nikotiinituotteista olisi kielletty kaikki tunnusomaiset tuoksut ja maut vastaavalla tavalla kuin ne on kielletty savukkeista, kääretupakasta ja kuumennettavista tupakkatuotteista sekä nikotiininesteistä ja höyrystettäväksi tarkoitetuista nikotiinittomista nesteistä. Vaihtoehdon etuna olisi ollut se, että kaikki lapsiin ja nuoriin vetoavat maut olisivat tulleet kattavasti kielletyiksi. Tähän vaihtoehtoon ei kuitenkaan päädytty, koska sen arvioitiin rajoittavan nikotiinipussien makuja liikaa ja haittaavan sen tavoitteen toteutumista, että nikotiinipussit olisivat riittävän houkutteleva vaihtoehto nuuskalle.”

Koska nikotiinipussien halutaan olevan riittävän houkutteleva vaihtoehto nuuskalle, tulisi sallittujen makujen sisältää tupakan, mintun ja mentolin lisäksi muitakin vain aikuisille tarkoitettuja makuja. Lapsiin ja nuoriin vetoavat maut ovat verrattain helposti yksilöitävissä ja niiden poisjättäminen sallittujen makujen listalta täyttäisi tavoitteen poistaa maut, jotka ovat omiaan houkuttelemaan ei-haluttua kohderyhmää.

Konkreettisia esimerkkejä ei-houkuttelevista mauista, joilla nikotiinipusseja voisi maustaa, ovat erilaiset yrtit, kukat, juurekset, puun maut ja miedot hedelmät. Mikäli näiden esimerkkien ei voida katsoa olevan aikuisten makuja, toivomme tarkkaa määritelmää siitä, mitä aikuisten maku tarkoittaa.

Muut mahdolliset kommentit hallituksen esityksen luonnoksesta

-

Hautala Ville
Strengbergs Habit Factory Ab Oy

Smedlund Ola
Strengbergs Habit Factory Ab Oy